

ئهم بلاقۆكه‌هه‌ندى زانیاری سەبارەت بەشیوازی دهستراگه‌یشتن به‌چاودیری‌هەکانی تهن‌روستی له‌سکۆتلهند پیشکەش ده‌کات. له‌م بلاقۆکه‌دا وه‌لامی پرسیاره‌کان سەبارەت بەشیوازی وهرگرتنی چاودیری تهن‌روستی له‌کاتی داواکاری بۆ په‌نابه‌ریه‌تی و پاش ئهو‌ده‌راوه‌ته‌وه.

داخوا ده‌توانم خزمه‌تگوزاری چاودیری تهن‌روستی له‌سکۆتلهند وهرگرم؟

- ئه‌ڕ، له‌سکۆتلهند به‌شی زۆرینه‌ی چاودیری تهن‌روستی له‌لایه‌ن خزمه‌تگوزاری تهن‌روستی نیه‌تمانی (NHS) (National Health Service) پیشکەش ده‌کریت. هه‌موو ئه‌و که‌سانه‌ی که‌به‌شیوه‌ی یاسایی له‌سکۆتلهند ده‌ژین، مافی وهرگرتنی زنجیره‌یه‌ک خزمه‌تگوزاری چاودیری تهن‌روستی NHS یان هه‌یه.
- ئه‌گه‌ر په‌ناخواز یان په‌نابه‌ریکن زۆربه‌ی ئهم خزمه‌تگوزاریانه به‌خۆرای پیشکەشتان ده‌کریت.

چۆن ده‌توانم:

ده‌ستم بگات به‌چاودیری تهن‌روستی له‌شوینی نیه‌ته‌جی بوونی سه‌ره‌تاییدا (به‌شیوه‌ی ناسایی 2-4 حه‌وته)؟

- ئه‌گه‌ر کیشه‌ی پزشکی ده‌سته‌به‌جیتان هه‌یه، ده‌بیت په‌یوه‌ندی بکه‌ن به‌نووسینگه‌ی خزمه‌تگوزاری سه‌ره‌تایی سکۆتلهند (Scottish Induction Service) له‌کاتی چاویلک‌دنه‌کانی ده‌رموه‌ی نۆره له‌کاتژمیر 9:30 روژانی دووشه‌مه‌ تاکو هه‌ینی.
- کاتی دانیه‌ستووی شوینی نیه‌ته‌جی بوونی سه‌ره‌تایی، به‌شیوه‌ی کاتی ده‌که‌ونه به‌ر چاودیری په‌کیک له‌ پزشکیان له‌ناوه‌ندی پزشکی Fernbank. ناوێشانی ئهم ناوه‌نده ئه‌مه‌یه: 194 Fernbank Street, Springburn, Glasgow, G22 6BD.
- ئیوه‌ده‌بیت له‌ریگای نووسینگه‌ی خزمه‌تگوزاری سه‌ره‌تایی سکۆتلنده‌وه (SIS) له‌کاتی چاویلک‌دنه‌کانی ده‌رموه‌ی نۆره له‌ کاتژمیر 9:30 ی روژانی دووشه‌مه‌ تاکو هه‌ینی، کاتیکی چاویلک‌کردن بۆ خۆتان ریکه‌ن.

پاش ئه‌وه‌ی که‌ گوێزنامه‌وه بۆ نیه‌ته‌جی بوونی درێژخایه‌ن (نیه‌ته‌جی بوونی بلاقۆ)، ده‌ستم بگات به‌چاودیری چاره‌سه‌رکردن؟

- پزشکیکی خۆجیایی بۆ ئیوه‌ دیاری ده‌کریت
- کارتێ ناوونوسی پزشکی (Doctor Registration Card) ده‌بیت له‌ماوه‌ی 48 کاتژمیر پاش گه‌یشتن به‌ناوێشانی نوێ بۆتان بنێردیت. ئه‌گه‌ر ئهم کارته‌تان پێ نه‌گه‌یشت، ده‌بیت په‌یوه‌ندی بکه‌ن به‌مسۆگه‌رکاری نیه‌ته‌جی کردنی خۆتانه‌وه.
- کارتێ ناوونوسی پزشکی بریتیه‌ له‌ ناو، ناوێشان و ژماره‌ی په‌یوه‌ندی کردنی پزشکی نوێ ئیوه.
- خالی زۆر گرنگ ئه‌وه‌یه که‌ ده‌بیت هه‌ر به‌وه‌رگرتنی کارتێ ناوونوسی پزشکی، له‌یۆ ته‌واوکردنی ناوونوسی خۆتان سه‌ردانی نووسینگه‌ی پزشکی ته‌رخانه‌راو بکه‌ن. ته‌خیا کاتی خزمه‌تگوزاری تهن‌روستی له‌به‌ر ده‌ستتانه‌دا ده‌بیت که‌ ناوونوسی خۆتان ته‌واو کردبیت.

چاودىرىي تەندروستىم لەبەردەستدا بىت، ئەگەر پەنابەريەتى يان مۆلەتى نىشتەجى بوونم وەرگرتىت؟

- ئەگەر داواكارىي پەنابەريەتى يان داواكارىي بۇ مۆلەتى نىشتەجى بوونى ئىو پەسەند كرا، ئىو دەتوانن بەردەوام لە خەزمەتگوزارىي چاودىرىي تەندروستى بەخۆرايى لەسكۆتلەند و ئىو سنوورى يەكەتى پاشايەتى كەلك وەرگرن. ئىو ھەروەھا لەژىر چاودىرىي پزىشكى ئىستاكەي خۆتاندا دەمىنەو، مەگەر ئەوەي كەبتانەوت شوىنى ژيانى خۆتان بگۆرن. ئەگەر بۇ شوىنىكى تر گۆيزاتانەو، ئىو دەتوانن بەسەردانى نووسىنگەي پزىشكىكى خۆجىيى خۆتان لەژىر چاودىرىي ئەودا ناونوسى بگەن.

چاودىرىي تەندروستىم لەبەردەستدا بىت، ئەگەر پەنابەريەتى يان مۆلەتى نىشتەجى بوونم وەرگرتىت؟

- ئەگەر سەبارەت بەپەسەند نەكردنى داواكارىي پەنابەريەتى خۆتان نارەزايەتتان دەربەرپو، دەتوانن تا كاتى بىرپاردانى سەر لە نو، ھەروەھا لەخەزمەتگوزارىي چاودىرىي تەندروستى كەلك وەرگرن.
- ئەگەر داواكارىي پەنابەريەتى پەسەند نەكرا و ھەروەھا، داواكارىي پىداچوونەو مەكارىگەر نەبوو و ئىو ھەروەھا لەئىو سنوورى يەكەتى پاشايەتدان، دەتوانن تا كاتى بووتان لەسكۆتلەند لەخەزمەتگوزارىي چاودىرىي تەندروستى NHS كەلك وەرگرن.

لەھەلومەجى فرىاكەوتى و نورژانسىدا دەستىم بگات بەچاودىرىي تەندروستى/چارەسەري؟

- ئەگەر ئىو يان يەكە لە ئەندامانى خىزان بەتوندى نەخۆش يان توشىارى بىنى توندن، دەبىت سەردانى كەرتى فرىاگوزارىي و پىكدادانەكانى (A&E) لەنەخۆشخانەي شوىنى ژيانى خۆتان بگەن. ئەگەر ئامبولانس پىويست بوو بۇ گواستەو بۇ كەرتى فرىاگوزارىي و پىكدادانەكان، دەبىت بەژمارەي 999 پەيوەندى بگەن. 999 ژمارە تەلەفونىكى فرىاكەوتى فەرمىيە كە ئەو ھەلەتان بۇ دەرمەخسنىت لەكاتى پىويست بوونى يارمەتى دەستبەجىدا بەخەزمەتگوزارىي فرىاكەوتەو پەيوەندى بگەن؛ لەم ژمارە يەدەبىت تەنيا لەكاتى پىويستدا كەلك وەرگىردىت.
- كەرتى فرىاگوزارىي و پىكدادانەكانى (Accident and Emergency) نەخۆشخانەكان لە 24 كاتژمىرەكەي شەوانەرۆژدا 7 رۆژى ھەوتە كراوہە.
- بۇ سەردانى كەرتى فرىاكەوتى و پىكدادانەكان پىويست ناكات لەپىشدا كات وەرگرن، بەلام رەنگە ماوہەكەي زور بخايەنىت تاكو پزىشكىكى يان پەستارىك پىتان رابگات.

ئەگەر لەژىر چاودىرىي پزىشكىدا ناونوسىم نەكردىت، دەبىت چ بگەم؟

ئەگەر ھىشتاكو لەژىر چاودىرىي پزىشكىدا ناونوسىتان نەكردو، دەبىت پەيوەندى بگەن بەمسوگەركارى خانووبەرەي خۆتان يان يەكە لە رىكخراوەكانى پەنابەريەتى خۆجىيەو تەكو ئەوان وىراي پىشكەش كەردنى راوئىكارىي بۇ ئىو، شىوازي ناونوسى لەو ناوچەيشدا بۇتان شروڤە بگەن.

نهگەر نارازی بووم لهو خزمهتگوزاریانهی که NHS پیشکەشی دهکات، چ بکەم؟

گرنکه که له بیرتان هه‌بیت:

- نهوه مافی ئیوهیه که کاتی له‌به‌ده‌ست‌دا‌بوونی چاودیری تهن‌دروستی چاره‌سه‌ری NHS له‌گه‌لتان به‌ریز و حورمه‌ت، نه‌وپه‌ری ریز لئ‌گرتن و هه‌لومه‌رجی به‌را‌به‌ر له‌گه‌ل دیتران هه‌لسوکمه‌وت بکریت.
- له‌به‌ده‌ست‌دا‌بوونی زمانه‌مرگه‌ر له‌چاوپه‌که‌وته‌کانی NHS به‌شیک له‌مافی ئیوهیه. نه‌گه‌ر وه‌رگه‌ریکی پیاو یان ژن به‌چاکتر ده‌زانن، ده‌توانن ئه‌م داواکاریه‌ پیشکەش بکهن. نه‌گه‌ر له‌کەسێ که کاری وه‌رگه‌رانتان بو‌ ده‌کات رازی نین، ده‌بیت ده‌سته‌بجی یه‌کێ له‌کارگه‌رانی NHS ناگادار بکهنه‌وه. بو‌ نمونه، نه‌گه‌ر بو‌خوتان وه‌رگه‌رکه‌ ده‌ناسن و ناتوانن زانیاری تاکه‌کەسی خوتان به‌رحمه‌تی له‌گه‌لیان به‌ینه‌ ناراه‌ یان وه‌رگه‌رکه‌ به‌زاراه‌ی ئیوه‌ جزوئ‌ قسه‌ ناکات که له‌ قسه‌ی تییگهن و له‌ قسه‌ی خوتان تییبگه‌ینن، ده‌بیت یه‌کیک له‌کارگه‌رانی NHS ناگادار بکهنه‌وه.
- یه‌کیک تر له‌ مافه‌کانی ئیوه‌ نه‌وهیه که ده‌توانن داوا بکهن که پیشکەه‌تان بگوردریت به‌یه‌کیکی تر له‌ پزیشکەکانی نووسینگه‌. بو‌ نمونه، نه‌گه‌ر ئیوه‌ و‌کو ژنیک به‌چاکتر ده‌زانن پزیشکەه‌تان ژن ببت، ده‌توانن ئه‌م داواکاریه‌ پیشکەش بکهن. نه‌گه‌ر بکریت، ده‌بیت داواکاریه‌ه‌تان دا‌بین بکریت.

نه‌گه‌ر له‌ خزمه‌تگوزاریه‌کانی پیشکەشکراوه‌ له‌لایه‌ن NHS هوه‌ رازی نین یان له‌سه‌ر ئه‌و باوه‌ره‌ن که خزمه‌تگوزاری لاوازی یان ناته‌واویان له‌لایه‌ن هه‌ر کەسێ که بو‌ NHS کار ده‌کات، وه‌رگرتوه‌، مافی پیشکەشکردنی سکا‌لا بو‌ ئیوه‌ له‌به‌رچاوه‌ گیراوه‌. گه‌لا‌که‌کردنی سکا‌لا یه‌ک له‌سه‌ر بارو‌دو‌خی کۆچه‌ری یان داواکاریه‌ په‌نا‌به‌ریه‌تی ئیوه‌ کاریگه‌ری ناپیت.

بو‌ ده‌سته‌به‌رکردنی زانیاری زورتر له‌سه‌ر گه‌لا‌که‌کردنی سکا‌لا یه‌ک، ده‌بیت له‌گه‌ل خزمه‌تگوزاری راویژکاری خۆجیبی یان که‌رتی لیکدانه‌وه‌ی سکا‌لاکانی NHS له‌ریگای ژماره‌ی 0141 201 4500 یان ئیمه‌یلی complaints@ggc.scot.nhs.uk په‌یومندی بکهن. هه‌روه‌ها، زنجیره‌یه‌ک پۆسته‌ری شین له‌ ژیر سه‌ردیری "بیرورا‌کان، په‌رۆشه‌کان و سکا‌لاکان" له‌ شوینه‌کانی سه‌ر به‌ NHS پیشان ده‌درین که زانیاری زورتر له‌سه‌ر گه‌لا‌که‌کردنی سکا‌لا یه‌ک پیشکەشتان ده‌کهن.